

'SÍ' A LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

FRANCESC GRANELL --- El Periódico de Catalunya --- 29 d'octubre de 2004

Catedràtic de la UB i president de Ciutadans per Europa

Els caps d'Estat i de Govern dels 25 membres actuals de la Unió Europea donen avui, 29 d'octubre, a Roma, el seu *sí* al "tractat pel qual s'estableix una Constitució per a Europa" a través de la seva firma. A partir d'aquí comença el procés de ratificació en cada un dels estats membres de la Unió. En casos com el d'Espanya els ciutadans seran cridats a referèndum per confirmar el *sí* que representa la firma del president del Govern. En altres països s'estima que el referèndum és innecessari, ja que el Govern i el Parlament tenen el mandat constitucional de l'electorat per decidir el que més li convé al país en un tema tan complex com aquest.

El tractat constitucional, amb 448 articles i nombrosos annexos, suposa a la vegada continuïtat i innovació respecte del procés de construcció europea iniciat pels Sis l'any 1951 amb el tractat de la CECA. Continuïtat perquè el tractat constitucional recull i sintetitza els elements que s'han anat incorporant al procés d'integració europea al llarg dels seus 50 anys d'existència. Innovació perquè el tractat constitucional incorpora nous elements d'avanç, transformació, democratització i aprofundiment respecte del patrimoni actual, fent bona la idea que la Comunitat ampliada a 25 membres l'1 de maig passat no només no es dilueix, sinó que s'aprofundeix.

A través de successius tractats, la Unió Europea ha arribat a tenir les institucions que té en aquests moments. A partir d'aquesta ja sòlida base institucional confirmada per la crisi de la nova Comissió de **Barroso** al Parlament dimecres passat, el nou tractat constitucional crea la figura d'un ministre d'Afers Estrangers (càrrec per al qual ha estat designat **Javier Solana**) i d'un president del Consell Europeu estable per millorar la imatge de la Unió al món. Les institucions, a més a més, es democratitzen gràcies al reforçament dels poders del Parlament Europeu i també per l'augment del nombre de qüestions en les quals les decisions s'adoptaran per majoria i no per unanimitat. Una de les innovacions és la seva pròpia autoria, que està basada en un sistema de convenció molt més democràtic que les autories purament intergovernamentals dels tractats anteriors (a partir d'ara impossibles). La Unió Europea rep una personalitat

jurídica que fins ara no tenia, i es constitueix en un autèntic nou actor internacional de l'era de la globalització.

Per una altra part, els temes del Tractat de Maastricht que estaven sota el sistema intergovernamental passen a ser regits pel sistema comunitari gairebé íntegrament gràcies a la desaparició del sistema dels *tres pilars*, on Parlament i Tribunal de Justícia quedaven marginats: el sistema guanya així en transparència.

Una altra *revolució* profunda la constitueix la incorporació al tractat constitucional de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió, que introdueix en l'àmbit europeu conceptes de dignitat, llibertats, igualtat, solidaritat, drets civils i justícia com per exemple atenció sanitària, dret a la negociació col·lectiva, accés a serveis d'ocupació, drets laborals justos, seguretat social, protecció del medi ambient, accés als serveis d'interès general, protecció dels consumidors, drets dels nens i de la gent gran, respecte a la diversitat cultural, religiosa i lingüística, etcètera.

El nou tractat Constitucional consolida les polítiques internes i externes actualment existents i obre la porta al fet que es puguin establir altres polítiques quan això resulti necessari. La sola enumeració de les polítiques internes i externes sintetitzades a la part tercera del tractat constitucional és demostrativa de com la Unió Europea influeix avui en àrees importantíssimes de la vida dels ciutadans i de les empreses per sobre del que els governs nacionals, autonòmics o locals puguin pretendre. La nova Constitució defineix, a més a més, molt bé les competències de la Unió Europea i dels Estats i clarifica els límits de la subsidiarietat a tots els nivells de l'Administració.

És possible que el tractat constitucional no satisfaci les expectatives de tothom respecte de moltes legítimes aspiracions, però tampoc suposa cap retrocés respecte de la integració europea i incorpora, a més a més, efectivament, millores i maneres de fer que facilitaran que els estats més europeistes puguin avançar més ràpidament en la seva integració i que cada un de nosaltres pugui sentir-se més europeu. A la reunió entre el president del Govern espanyol i els presidents de les comunitats autònomes d'ahir ha quedat també clar que preocupar-se i fer avançar Europa és un tema de tots. És per aquest motiu que hem de donar suport al nou tractat constitucional.